

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyaē kiṣkindhākāṇḍē

॥ catuṣṭriṃśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ catuṣṭriṃśaḥ sargaḥ ॥

sugrīvasya lakṣmaṇasamīpē gamanaṃ lakṣmaṇēna tasya
bhartsanaṃ ca

tamapratihatam kruddham
praviṣṭam puruṣarṣabham |
sugrīvō lakṣmaṇam drṣṭvā
babhūva vyathitēndriyaḥ || 4.34.1 ||

kruddham niḥśvasamānam tam
pradīptamiva tējasā |
bhrāturvyasanasantaptam
drṣṭvā daśarathātmajam || 4.34.2 ||

utpapāta hariśrēṣṭhō
hitvā sauvarṇamāsanam |
mahān mahēndrasya yathā
svalaṅkṛta iva dhvajaḥ || 4.34.3 ||

utpatantamanūtpētū
rumāprabhṛtayaḥ striyaḥ |

*sugrīvaṃ gaganē pūrṇaṃ
candraṃ tārāgaṇā iva || 4.34.4 ||*

*saṃraktanayanaḥ śrīmān
sañcacāra kṛtāñjaliḥ |
babhūvāvasthitastatra
kalpavṛkṣō mahāniva || 4.34.5 ||*

*rumādvitīyaṃ sugrīvaṃ
nārīmadhyagataṃ sthitam |
abravīllakṣmaṇaḥ kruddhaḥ
satāraṃ śaśinaṃ yathā || 4.34.6 ||*

*sattvābhijanasampannaḥ
sānukrōśō jitēndriyaḥ |
kṛtajñāḥ satyavādī ca
rājā lōkē mahīyatē || 4.34.7 ||*

*yastu rājā sthitō'dharmē
mitrāṇāmupakāriṇām |
mithyā pratijñāṃ kurutē
kō nṛśaṃsatarastataḥ || 4.34.8 ||*

*śatamaśvānṛtē hanti
sahasraṃ tu gavānṛtē |
ātmānaṃ svajanaṃ hanti
puruṣaḥ puruṣānṛtē || 4.34.9 ||*

*pūrvaṃ kṛtārthō mitrāṇāṃ
na tatpratikarōti yaḥ |*

kṛtaghnaḥ sarvabhūtānāṃ
sa vadhyaḥ plavagēśvara || 4.34.10 ||

gītō'yaṃ brahmaṇā ślōkaḥ
sarvalōkanamaskṛtaḥ |
dṛṣṭvā kṛtaghnaṃ kruddhēna
tannibōdha plavaṅgama || 4.34.11 ||

gōghnē caiva surāpē ca
caurē bhagnavratē tathā |
niṣkṛtirvihitā sadbhiḥ
kṛtaghnē nāsti niṣkṛtiḥ || 4.34.12 ||

anāryastvaṃ kṛtaghnaśca
mithyāvādī ca vānara |
pūrvam kṛtārthō rāmasya
na tatpratīkarōṣi yat || 4.34.13 ||

nanu nāma kṛtārthēna
tvayā rāmasya vānara |
sītāyā mārgaṇē yatnaḥ
kartavyaḥ kṛtamicchatā || 4.34.14 ||

sa tvam grāmyēṣu bhōgēṣu
saktō mithyāpratiśravaḥ |
na tvam rāmō vijānītē
sarpaṃ maṇḍūkarāviṇam || 4.34.15 ||

mahābhāgēna rāmēṇa
pāpaḥ karuṇavēdinā |

harīṇāṃ prāpitō rājyaṃ

tvaṃ durātmā mahātmanā || 4.34.16 ||

kṛtaṃ cēnnātijānīṣē

rāghavasya mahātmanaḥ |

sadyastvaṃ niṣitairbāṇai -

rhatō drakṣyasi vālinam || 4.34.17 ||

na sa saṅkucitaḥ panthā

yēna vālī hatō gataḥ |

samayē tiṣṭha sugrīva

mā vālipathamanvagāḥ || 4.34.18 ||

na nūnamikṣvākuvarasya kārmukā -

ccharāṃśca tān paśyasi vajrasannibhān |

tataḥ sukhaṃ nāma viṣēvasē sukhī

na rāmakāryaṃ manasāpyavēkṣasē || 4.34.19 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē

kiṣkindhākāṇḍē catuṣṭriṃśaḥ sargaḥ ||